

Cuprins

Abrevieri	7
TITLUL I	
DREPT COMPARAT ȘI SISTEME DE DREPT. NOȚIUNI	
INTRODUCTIVE	9
CAPITOLUL I. DEFINIȚII	9
CAPITOLUL II. ȘTIINȚA DREPTULUI COMPARAT	12
2.1. Scurt istoric al evoluției dreptului comparat	12
2.1.1. Evoluția dreptului comparat pe plan internațional.	
Istoria celor trei mari perioade	13
2.1.2. Evoluția dreptului comparat în România	17
2.2. Definiția dreptului comparat	29
2.3. Dreptul comparat – știință autonomă	31
2.3.1. Dreptul comparat și dreptul internațional public.....	32
2.3.2. Dreptul comparat și dreptul internațional privat	33
2.3.3. Dreptul comparat și dreptul Uniunii Europene	34
2.3.4. Dreptul comparat ca știință și compararea dreptului de	
ramură	38
A. Dreptul comparat și dreptul penal comparat	39
B. Dreptul comparat și dreptul constituțional comparat	39
C. Dreptul comparat și dreptul privat comparat.....	40
2.4. Obiectul de reglementare al dreptului comparat	41
2.4.1. Raporturi sociale care privesc elementele componente ale	
fiecărei ordini juridice	43
2.4.2. Raporturi sociale privitoare la clasificarea marilor sisteme	
de drept.....	45
2.5. Abordare metodologică.....	46
2.5.1. Teoria funcționalismului	46

2.5.2. Fazele procesului metodologic sau Regula celor 3 C.....	48
A. <i>Connaître</i> sau <i>a cunoaște</i>	49
B. <i>Comprendre</i> sau <i>a înțelege</i>	50
C. <i>Comparer</i> sau <i>a compara</i>	51
2.6. Funcțiile dreptului comparat	53
2.6.1. Funcția de cunoaștere sau Dreptul comparat – instrument pentru aprofundarea dreptului național.....	53
2.6.2. Funcția critică sau Dreptul comparat – instrument în progresul și dezvoltarea dreptului	54
A. Funcția critică în domeniul politicii legislative.....	55
B. Utilizarea dreptului comparat de către jurisdicții sau funcția critică în domeniul politicii jurisprudențiale.....	57
2.6.3. Funcția interpretativă sau Dreptul comparat – instrument în interpretarea dreptului.....	59
2.6.4. Funcția constructivă sau Dreptul comparat – element de unificare, uniformizare și de armonizare a dreptului.....	60
2.6.5. Funcția științifică sau Dreptul comparat – instrument de studiu al istoriei, filosofiei sau a teoriei dreptului	64
A. Dreptul comparat – instrument de studiu al istoriei dreptului	64
B. Dreptul comparat – instrument de studiu al filosofiei dreptului	65
C. Dreptul comparat – instrument de studiu al teoriei dreptului	66
 CAPITOLUL III. CLASIFICAREA SISTEMELOR DE DREPT ..	67
3.1. Noțiunea de sistem de drept (juridic), familie juridică și tradiție juridică	67
3.1.1. Sistemul juridic	67
3.1.2. Familia juridică	68
3.1.3. Tradiția juridică.....	68
3.2. Clasificări utilizate până în prezent.....	69
3.2.1. Clasificarea lui René David	69

3.2.2. Clasificarea lui Leontin-Jean Constantinesco	70
3.2.3. Clasificarea lui Mario G. Losano	70
3.2.4. Clasificarea lui Gilles Cuniberti.....	71
3.2.5. Clasificarea lui Thierry Rambaud	71
3.2.6. Clasificarea lui Zweigert și Kötz.....	72
3.3. Clasificarea sistemelor de drept	72
3.3.1. Sisteme juridice de drept civil (de tradiție civilistă/de drept romano-germanic/de drept romano-civilist/de drept continental)	73
3.3.2. Sisteme juridice common law	77
3.3.3. Sisteme de drept musulman și sisteme de drept religios.....	78
3.3.4. Sisteme mixte	78
3.4. Distribuția actuală a sistemelor juridice pe glob	82
3.4.1. Europa	84
3.4.2. America de Nord.....	85
3.4.3. America Centrală	86
3.4.4. America de Sud.....	87
3.4.5. Africa	88
3.4.6. Asia	89
3.4.7. Distribuție globală.....	90
3.5. Clasificarea propusă de noi	90

TITLUL AL II-LEA

SISTEMUL DE DREPT CIVIL	94
--------------------------------------	-----------

CAPITOLUL I. ISTORIA FORMĂRII SISTEMULUI

DE DREPT CIVIL	95
1.1. Dreptul roman	95
1.2. Codificările.....	98

CAPITOLUL II. CARACTERISTICILE SISTEMULUI

DE DREPT CIVIL	100
-----------------------------	------------

CAPITOLUL III. SISTEMUL DE DREPT CIVIL FRANCEZ	103
3.1. Istoria formării sistemului de drept francez	103
3.1.1. Perioada galo-romană.....	103
3.1.2. Perioada francă.....	104
3.1.3. Perioada feudală.....	104
3.1.4. Perioada monarhiei	104
3.1.5. Perioada Revoluției franceze.....	105
3.2. Particularitățile sistemului de drept civil francez.....	106
3.2.1. Sursele dreptului francez.....	106
A. Surse naționale cu caracter imperativ.....	107
B. Surse internaționale cu caracter imperativ. Dreptul internațional și dreptul european.....	114
C. Surse de drept cu caracter indicativ	115
3.2.2. Structura dreptului francez.....	117
3.2.3. Participanții la actul de justiție	118
3.2.4. Organizarea justiției în Franța	120
3.3. Difuzarea dreptului francez pe glob.....	124
CAPITOLUL IV. SISTEMUL DE DREPT CIVIL GERMAN.....	126
4.1. Istoria formării sistemului de drept german	128
4.2. Particularitățile sistemului de drept civil german.....	130
4.2.1. Sursele dreptului german	132
4.2.2. Organizarea sistemului judecătoresc în Germania	136
4.2.3. Actorii justiției în Germania.....	140
4.3. Difuzarea dreptului german pe glob.....	142
CAPITOLUL V. SISTEMUL DE DREPT CIVIL ITALIAN	144
5.1. Istoria formării dreptului italian.....	144
5.2. Sursele dreptului italian	145
5.3. Organizarea dreptului și a sistemului judecătoresc	147
5.3.1. Structura dreptului.....	147
5.3.2. Organizarea instanțelor de judecată	147
5.4. Actorii justiției în Italia	148

A. Judecătorii	148
B. Avocații	149
5.5. Difuzarea dreptului italian în lume	150
CAPITOLUL VI. SISTEMUL DE DREPT CIVIL BELGIAN.....	151
6.1. Belgia – stat de drept.....	152
6.2. Sursele dreptului belgian.....	153
6.3. Organizarea sistemului judecătoresc.....	154
6.3.1. Curți	154
6.3.2. Tribunale	156
6.4. Actorii justiției în Belgia.....	162
CAPITOLUL VII. SISTEMUL DE DREPT CIVIL RUS	163
7.1. Istoria formării dreptului rus	165
7.2. Particularitățile sistemului de drept civil rus.....	168
7.2.1. Principiile sistemului de drept din Rusia	169
7.2.2. Sursele dreptului rus.....	169
7.2.3. Structura dreptului rus.....	171
7.2.4. Organizarea judecătorească.....	172
7.2.5. Actorii justiției în Rusia	174
7.3. Relațiile Rusiei cu Uniunea Europeană.....	175
CAPITOLUL VIII. SISTEMUL DE DREPT CIVIL AL STATELOR DIN NORDUL EUROPEI	177
8.1. Filosofia dreptului scandinav	177
8.2. Istoria formării dreptului scandinav	179
8.2.1. Suedia.....	179
8.2.2. Danemarca	180
8.2.3. Norvegia.....	181
8.3. Particularitățile sistemului de drept scandinav.....	182
8.4. Studii de caz	184
8.4.1. Danemarca	184
8.4.2. Suedia.....	185

TITLUL AL III-LEA**SISTEMUL *COMMON LAW*..... 188****CAPITOLUL I. ISTORIA FORMĂRII SISTEMULUI*****COMMON LAW*..... 190**

1.1. Perioada anglo-saxonă 190

1.2. Formarea *common law* 1911.3. Perioada *Equity* 193

1.4. Perioada modernă..... 196

CAPITOLUL II. TRĂSĂTURILE SISTEMULUI***COMMON LAW*..... 197****CAPITOLUL III. INSTITUȚII SPECIFICE *COMMON LAW*..... 199****CAPITOLUL IV. DREPTUL ENGLEZ..... 201**4.1. Particularitățile sistemului *common law* englez..... 202

4.1.1. Sursele (izvoarele) dreptului englez..... 203

4.1.2. Structura dreptului englez 216

4.1.3. Actorii justiției în Anglia 217

4.2. Difuzarea *common law* englez pe glob 219

4.2.1. Australia 220

4.2.2. Noua Zeelandă 220

4.2.3. Irlanda de Nord 221

CAPITOLUL V. DREPTUL AMERICAN 2225.1. Particularitățile sistemului *common law* american..... 223

5.1.1. Organizarea judecătorească..... 224

5.1.2. Sistemul federal vs. sistemul statal 226

5.1.3. Particularitățile procesului din sistemul american 228

5.2. Sursele dreptului american..... 229

5.2.1. Legile constituționale 230

5.2.2. Statutele..... 231

5.2.3. Hotărârile curților de judecată.....	233
5.2.4. Deciziile și regulile agențiilor administrative	234
5.3. Actorii justiției în Statele Unite ale Americii.....	235
5.3.1. Judecătorii	235
5.3.2. Procurorii	235
5.3.3. Avocații.....	236
CAPITOLUL VI. DREPTUL CANADIAN.....	237
6.1. Particularitățile dreptului canadian	237
6.2. Structura dreptului canadian	240
6.2.1. Dreptul național privat	240
6.2.2. Dreptul național public.....	241
6.3. Sursele dreptului canadian	242
6.3.1. Constituția	242
6.3.2. Codurile.....	242
6.3.3. Statutele.....	243
6.3.4. Ordonanțele sau deciziile luate în Consiliu.....	243
6.3.5. Regulamentele.....	243
6.3.6. Cutuma	243
6.3.7. Jurisprudența	244
6.3.8. Doctrina.....	244
6.4. Organizarea judiciară a Canadei	244
6.4.1. Curtea Supremă a Canadei.....	245
6.4.2. Curțile de apel ale provinciilor sau ale teritoriilor	245
6.4.3. Curțile superioare ale provinciilor sau ale teritoriilor ..	245
6.4.4. Curțile de provincie sau teritoriale	246
6.4.5. Tribunalele administrative de provincie sau de teritorii.....	246
6.4.6. Curtea de apel federală.....	246
6.4.7. Curtea federală	247
6.4.8. Tribunalele administrative federale.....	247
6.4.9. Curtea de impozite	247
6.4.10. Instanțele militare.....	247

CAPITOLUL VII. PRINCIPALELE ASEMĂNĂRI ȘI DEOSEBIRI ÎNTRE SISTEMUL DE DREPT CIVIL ȘI SISTEMUL <i>COMMON LAW</i>	248
7.1. Convergența celor două sisteme.....	249
7.2. Deosebiri între cele două mari sisteme de drept	249
TITLUL AL IV-LEA	
SISTEME DE DREPT BAZATE PE RELIGIE ȘI PE FILOSOFIE	252
CAPITOLUL I. DREPTUL ISLAMIC	252
1.1. Trăsăturile sistemului islamic	254
1.2. Sursele dreptului islamic	258
1.2.1. Clasificarea surselor dreptului.....	258
1.2.2. Locul Shari'a în ierarhia normativă.....	261
1.3. Instituții specifice dreptului musulman.....	263
1.4. Difuzarea dreptului islamic pe glob	266
1.4.1. Egipt.....	266
1.4.2. Maroc	267
1.4.3. Yemen	267
1.4.4. Iran	267
1.4.5. Indonezia.....	267
1.4.6. India	268
1.4.7. Pakistan	268
1.5. Studii de caz.....	268
1.5.1 Arabia Saudită.....	269
1.5.2 Iran	270
CAPITOLUL II. DREPT ASIATIC. DREPT CHINEZ.	
DREPT JAPONEZ	273
2.1. Drept chinez	274
2.1.1. Filosofia dreptului chinez.....	275
2.1.2. Confucianismul și dreptul	276

2.1.3. Istoria dreptului chinez.....	277
2.1.4. Particularitățile dreptului chinez	279
2.1.5. Sursele dreptului chinez.....	281
2.1.6. Noțiunile fundamentale de drept chinez.....	284
2.1.7. Organizarea instanțelor judecătorești	285
2.2. Drept japonez	286
2.2.1. Natura și filosofia sistemului juridic japonez.....	286
2.2.2. Istoria dreptului japonez.....	289
2.2.3. Particularitățile dreptului japonez	290
2.2.4. Sursele dreptului japonez.....	291
2.2.5. Organizarea judecătorească.....	293
TITLUL AL V-LEA	
SISTEME MIXTE	294
CAPITOLUL I. TRĂSĂTURILE SISTEMELOR MIXTE.....	294
1.1. Bijuridism și pluralism.....	294
1.1.1. Distincția dintre bijuridism și sistem mixt	294
1.1.2. Pluralismul juridic.....	294
CAPITOLUL II. PLURALISMUL SISTEMELOR JURIDICE	
ÎN AFRICA.....	298
2.1. Caracteristicile sistemelor juridice africane	298
2.1.1. Colonizarea statelor africane.....	299
2.1.2. Independența statelor africane și remodelarea justiției în Africa	301
2.2. Studii de caz	302
2.2.1. Nigeria.....	302
2.2.2. Africa de Sud	304
2.2.3. Egipt.....	305
BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ	307